

Samenwerkingsverband
van decentrale
OV-autoriteiten

Begroting 2026

Samenwerkingsverband DOVA

Utrecht, juni 2025

Voorwoord

Het doet mij genoegen u hierbij de begroting 2026 (incl. meerjarenraming 2027-2029) van de Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA U.A. aan te bieden. Deze begroting is goedgekeurd door de ALV op 25 juni 2025, na bespreking in het OV-Managersoverleg van 21 mei 2025. Deze begroting is de 8e begroting van Samenwerkingsverband DOVA sinds de start in oktober 2018. De begroting 2026 kent volgens de inmiddels reguliere systematiek een thematische aanpak. Per thema worden alle voorgenomen onderwerpen en activiteiten benoemd, in samenhang met de bij de thema's behorende 'netwerken' waarin gezamenlijke beleidsformulering, data-zaken en kennis-uitwisseling plaatsvinden.

Veel activiteiten binnen Samenwerkingsverband DOVA zijn jaarlijks terugkerend. Deels beleidsmatig faciliterend (zoals beleidssecretariaten van periodieke overleggen) en deels uitvoerend (denk aan de jaarlijkse LTI-berekening, het ketenbeheer bij OV-data en de bemensing van de balie ten behoeve van de vergader- en ontmoetingsfunctie van de werklocatie). Aan de andere kant ondernemen we vanuit de werklocatie Utrecht thematische en netwerk-activiteiten met collega's vanuit de moederorganisaties en van elders in 'OV-/Mobiliteitsland'. Dit type activiteiten hoort bij samenwerkingsstructuren, kosten tijd en geld, maar laten zich moeilijk vatten in concrete prestaties en afspraken over kwaliteitsniveaus. Vanuit hun aard zijn zij minder zichtbaar voor de moederorganisaties. Die moeten er dus op kunnen vertrouwen dat 'hun' bureau in Utrecht haar rol niet alleen professioneel maar ook gewetensvol invult: met een focus vanuit moederorganisaties, een duidelijke richting en beoogde doelen, effectieve tijds-besteding, steeds binnen het afgesproken taakveld opererend, vanuit een voortdurend besef van financiële kaders, etc. Om dit laatste actief aandacht te geven in relatie tot de begroting, wordt jaarlijks aan het eind van de conceptbegroting (paragraaf 9) gereflecteerd op het takenpakket en de werkwijze.

De begrote ledenbijdrage voor 2026 (incl. de bijdrage voor BISON) bedraagt € 6.415.103. Dit bedrag is € 103.495 hoger dan de gevraagde bijdrage voor 2025. Dit vloeit (naast een verhoging als gevolg van een indexering van 3,75%) onder andere voort uit de volgende aanpassingen:

- Er wordt met ingang van 2026 geen bijdrage meer gevraagd voor ZE-busvervoer, reserveringen uit afgelopen jaren worden aangewend in de resterende looptijd van het landelijk deel van het ZE-programma. Ook de bijdrage voor MIPOV (looptijd t/m 2025) is komen te vervallen voor 2026, net als de vorig jaar gevraagde eenmalige extra bijdrage voor 'Busvriendelijke infrastructuur'. De bijdrage voor Dynamische perrontoewijzing is naar beneden bijgesteld.
- Er is een extra (voorwaardelijke) bijdrage begroot voor het programma 'Vanzelfsprekend OV voor Reizigers' (jaarlijks € 300.000 in de periode 2026-2029, ter goedkeuring voor te leggen aan de ALV van december 2025).

Verder wordt in deze begroting voorgesorteerd op de (separate) bekostiging van het Imagoprogramma (werktitel 'Trots op ons OV') waartoe in 2024 besluiten zijn genomen, en waarvoor in 2025 een 0-meting wordt uitgevoerd. Tenslotte stellen we voor om twee aanpassingen door te voeren in de individuele ledenbijdragen. Ten eerste om de zogenoemde vaste voet op te hogen van 5% naar 10%. En voorts om de MRDH vanaf 2026 ook mee te nemen in de verdeelsleutel voor de DRIS-gerelateerde bijdragen.

2026 lijkt voor de OV-sector als geheel en voor de (samenwerkende) decentrale OV-autoriteiten in het bijzonder, een buitengewoon uitdagend jaar te worden. Veel minder exploitatie-middelen van Rijkszijde (bijdragen BDU en Studenten Reisproduct) en daarnaast het vraagstuk van beschikbaarheid van OV-infrastructuur, dreigen ons voor grote uitdagingen te stellen met betrekking tot onze concessie- en tariefbevoegdheden. Vanuit zowel het reizigers- als maatschappelijk perspectief hebben we daarom alle reden om de mogelijkheden van samenwerking op de kortere én langere termijn maximaal te blijven opzoeken!

Jan van Selm
directeur-bestuurder Samenwerkingsverband DOVA

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Generieke activiteiten	5
2.1	Algemene activiteiten	5
2.2	Interne activiteiten	5
2.3	Management	5
2.4	Coöperatieve Vereniging	5
2.5	Jaarcongres "Dag van het OV"	5
2.6	Huisvaderschap 'BISON' (Beheer Informatie Standaarden OV Nederland)	5
2.7	NDOV-project (Nationaal Data OV)	6
2.8	Ondersteuning consumentenoverleggen	6
3.	Thema-gerelateerde activiteiten	7
3.1	Bekostiging en financiering	7
3.2	Betalen en tarieven	7
3.3	Collectief vervoeraanbod incl. Bus Rapid Transit (BRT)	8
3.5	Concessiemanagement	9
3.7	Data- en informatiemanagement/Informatie Gestuurd Werken	9
3.8	Doorstroming	10
3.9	Duurzaamheid: zero emissie busvervoer en circulariteit in het OV	11
3.10	Flexvervoer	11
3.11	Juridische zaken	11
3.12	Knooppunten	12
3.13	Publieke mobiliteit	12
3.14	Railvervoer (trein, tram, metro)	13
3.15	Reisinformatie	13
3.16	Sociale veiligheid	14
3.17	Toegankelijkheid	14
3.18	Vanzelfsprekend OV voor reizigers	15
3.19	Generiek werkbudget	15
3.20	Waarde OV voor samenleving en Imagoprogramma	16
4.	Organisatie-ondersteunende activiteiten	17
4.1	Personeel	17
4.2	Huisvesting	17
4.3	Bedrijfsvoering	17
4.4	Centraal Informatie Systeem	18
5.	Baten	20
5.1	Uitgangspunten jaarlijkse ledenbijdragen	20
5.2	Totaaloverzicht ledenbijdragen 2026	21
5.3	Bijdrage BISON	21
5.4	Overige baten	22
5.5	Imagoprogramma OV	22
6.	Samenvatting kosten en baten 2026	23
7.	Meerjarenraming 2027-2029	26
8.	Risicoparagraaf 2026	26
9.	Reflectie takenpakket samenwerkingsverband DOVA	28

1. Inleiding

De begroting 2026 begint met overzichten van voorgenomen activiteiten:

- Generieke OV-gerelateerde activiteiten (het 'dak', hoofdstuk 2)
- Thematische OV-gerelateerde activiteiten (de 'pilaren', hoofdstuk 3)
- Organisatie-ondersteunende activiteiten (de 'fundamenten', hoofdstuk 4)

Ad Generieke OV-gerelateerde activiteiten

Veel activiteiten die binnen DOVA plaatshebben zijn jaarlijks terugkerend en hebben een karakter dat je kunt typeren als beleidsmatig faciliterend (bv beleidssecretariaten van periodieke of projectmatige overleggen) of uitvoerend (van het berekenen van de jaarlijkse LTI en het ketenbeheer bij OV-data tot de bemensing van de balie in verband met de vergader- en ontmoetingsfunctie van de werklocatie).

Ad Thematische OV-gerelateerde activiteiten

Hierin staat per thema in hoofdlijnen beschreven welke activiteiten in 2026 worden uitgevoerd door de clusters OV-netwerk en OV-data ontwikkeling/beheer. De in deze begroting opgenomen thema's zijn:

1. Bekostiging en financiering
2. Betalen en tarieven
3. Collectief vervoeraanbod incl. BRT
4. Concessiemanagement
5. Datamanagement/informatie-gestuurd werken
6. Doorstroming
7. Duurzaamheid: zero emissie en circulariteit
8. Flexvervoer
9. Juridische zaken
10. Knooppunten
11. Publieke mobiliteit
12. Railvervoer (trein, tram en metro)
13. Reisinformatie
14. Sociale veiligheid
15. Toegankelijkheid
16. Vanzelfsprekend OV voor reizigers
17. Waarde OV voor samenleving en imago OV

De relevante thema's waarop de decentrale OV-autoriteiten in DOVA-verband samenwerken zijn continu in beweging. Voorbeelden uit de afgelopen jaren zijn uiteraard Corona/OV (dat we in 2024 hebben afgerond) en in het OV-managersoverleg genomen beslissingen om thema's als 'Flexvervoer', 'Vanzelfsprekend OV' en 'Publieke mobiliteit' op te pakken.

Ad Organisatie-ondersteunende activiteiten

Hierin wordt beschreven wat er nodig is aan mensen (vast en/of ingehuurd) en middelen (kantoor, financieel, juridisch, centrale server, etc.) om de activiteiten zoals hierboven genoemd in goede omstandigheden te kunnen uitvoeren.

Vervolgens volgen de meer financiële hoofdstukken: een beschrijving van de baten (hoofdstuk 5), een samenvatting van kosten en baten in 2026 (hoofdstuk 6) en de meerjarenraming 2027-2029 (hoofdstuk 7). De begroting sluit af met de risicoparagraaf (hoofdstuk 8) en de jaarlijkse reflectie op de samenwerking van de decentrale OV-autoriteiten in het verband van Samenwerkingsverband DOVA en de OV-campus (hoofdstuk 9).

2. Generieke activiteiten

2.1 Algemene activiteiten

- Organiseren en faciliteren van het OV-managersoverleg
- Inhoudelijke bijdragen aan (bestuurlijke) bijeenkomsten voor alle decentrale OV-autoriteiten
- Inhoudelijke bijdragen aan (bestuurlijke) bijeenkomsten in het kader van het Nationaal Openbaar Vervoer Beraad (NOVB), de Landelijke OV- en Spoortafel (LOVS) en Regionaal Openbaar Vervoer Beraad (ROVB)
- Bijdragen aan OV-gerelateerde onderwerpen in de AAC (plus)-Bereikbaarheid & Infrastructuur en de BAC (plus)-Bereikbaarheid & Infrastructuur
- Bijwonen en bijdragen aan de stuurgroep, het programmateam en inhoudelijke werkgroepen van het Toekomstbeeld OV 2040
- Bijwonen van en bijdragen aan diverse ROCOV-overleggen

2.2 Interne activiteiten

- Uitbrengen van nieuwsbrieven van Samenwerkingsverband DOVA en onderhouden van de website
- Bijdragen leveren aan symposia, artikelen over decentraal OV-beleid, etc.
- Deelnemen in de OV-campus, via de Regiegroep OV-campus en het periodiek OV-campus-overleg (medewerkers van CROW-KpVV, VDVN, Railforum en Samenwerkingsverband DOVA)
- In OV-campusverband organiseren we 4x per jaar een introductie cursus voor nieuwe (ov-)medewerkers van de moederorganisaties

2.3 Management

- Personele en financiële zaken van OV-netwerk, OV-data en OV-basis
- Opstellen Voorjaarsrapportage en Najaarsrapportage 2026
- Opstellen Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030
- Opstellen inhoudelijk jaarverslag en jaarrekening 2025

2.4 Coöperatieve Vereniging

- Zorgdragen voor inning en administratie van de contributie van de leden van de Coöperatieve Vereniging
- Zorgdragen voor afhandeling BTW-administratie conform Transparantiemethode
- Bijhouden ledenregister Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA U.A.
- Secretariaat Algemene Ledenvergadering (ALV) CV Samenwerkingsverband DOVA U.A.

2.5 Jaarcongres "Dag van het OV"

Dit betreft het jaarlijks congres van de OV-campus op de 3^e maandag van juni (15 juni 2026) voor iedereen die werkt in of betrokken is bij het OV, georganiseerd door de OV-campus en Programma Toekomstbeeld OV 2040. De projectgroep, bestaande uit een vertegenwoordiging van deze partijen, draagt zorg voor de organisatie van het congres, in afstemming met de Regiegroep OV-campus en de Stuurgroep Dag van het OV. De totale kosten van het congres worden gelijkmatig verdeeld over DOVA, CROW-KpVV en IenW.

Begroting kosten derden 2026

• Bijdrage kosten Dag van het OV	OV-basis	€ 45.000

2.6 Huisvaderschap 'BISON' (Beheer Informatie Standaarden OV Nederland)

Samenwerkingsverband DOVA heeft per 1 januari 2020 het huisvaderschap voor OV-standaardisatie-organisatie BISON (Beheer Informatie Standaarden OV Nederland) overgenomen van ITS Connekt. BISON heeft als functie het namens de OV-sector opstellen, beheren, harmoniseren en bewaken van alle standaarden die de informatie-uitwisseling binnen het openbaar vervoer faciliteren. Met als uiteindelijke doel: goede en bruikbare reisinformatie voor reizigers. In BISON zijn overheden, infrabeheerders, vervoerders, marktpartijen en reizigers vertegenwoordigd.

Activiteiten:

- coördinatie en secretariaat Architectuurwerkgroep en Change Advisory Board. Deelname in Strategic Committee Multimodaal Reizen, waarin de SC BISON per 2025 is opgegaan

- het onderhouden van de website bison.dova.nu,
- het beheer van standaarden en de architectuur en het beantwoorden van vragen hierover
- het zorgdragen voor de informatievoorziening en verbetering van de Europese standaarden NeTEx (statische informatie), SIRI (actuele informatie), PPT (producten en tarieven) en andere koppelvlakken
- lidmaatschap NEN en zorgdragen voor de Nederlandse inbreng in Europa
- projectleiding en uitvoering workitems door derden
- de financiële en inhoudelijke verantwoording van activiteiten aan lenW en de decentrale overheden (die gezamenlijk de kosten voor BISON dragen), in de Stuurgroep NDOV (zie 2.7).

Voor de uitvoering van een groot deel van bovenstaande activiteiten worden een documentalist en projectleider ingehuurd, de overige zaken worden intern opgepakt door DOVA en doorbelast aan BISON. Dit project wordt separaat verantwoord in de jaarrekening.

Bijdrage namens OV-autoriteiten

De bijdrage aan BISON namens de OV-autoriteiten wordt uit de reguliere begroting van DOVA bekostigd (wel separaat genoemd in de contributiebrief). De Rijksoverheid (lenW) betaalt hetzelfde bedrag. De huidige 3-jarige subsidie loopt af op 31 december 2025, we streven ernaar om voor de zomer 2025 een nieuwe meerjarige overeenkomst te sluiten met lenW voor de periode 2026-2028.

Begroting kosten derden 2026

• Huisvaderschap BISON	OV-basis	€ 250.000

2.7 NDOV-project (Nationaal Data OV)

Doel van het NDOV-project is door middel van samenwerking tussen vervoerders, NDOV-loketten, lenW en DOVA structureel zorg te dragen voor het beschikbaar stellen en verbeteren van OV-(reis)informatie aan afnemers in de markt. NDOV valt onder regie van een stuurgroep met vertegenwoordigers van lenW, BISON, CROW-KpVV en DOVA. De stuurgroep komt 4-6 keer per jaar bij elkaar. De werkzaamheden van DOVA ten behoeve van NDOV betreffen:

- Zorgdragen voor de levering van reisgegevens door vervoerders - conform afspraken zoals opgenomen in 'Bijlage 1' - aan de NDOV-loketten
- Zorgdragen voor de levering van brondata in beheer van DOVA - conform afspraken zoals opgenomen in 'Bijlage 1' - aan de NDOV-loketten
- Monitoren en sturen op de kwaliteit van OV-brondata conform de concessiebijlage
- Voorbereiding en ondersteuning overleggen Stuurgroep NDOV
- Voorbereiding van overleggen met vervoerders en loketten inzake NDOV-taken
- Voorbereiding van KPI-overleggen tussen vervoerders, ov-autoriteiten en DOVA t.b.v. de kwaliteit van de reisinformatie.

Medefinanciering van deze activiteiten door lenW is in 2023 opnieuw voor 3 jaar geregeld middels dezelfde subsidie als BISON (zie 2.6.) en bedraagt € 80.000 per jaar. Deze afspraak is gemaakt voor 2023-2025. Momenteel wordt gewerkt aan nieuwe afspraken voor 2026 en verder. Voor deze periode wordt aan lenW een jaarlijkse bijdrage gevraagd van € 85.000.

Begroting kosten derden 2026

• Kwaliteitsverbetering brondata	OV-data	€ 180.000

2.8 Ondersteuning consumentenoverleggen

Doel van de ondersteuning van consumentenoverleggen is goede en stevige landelijke vertegenwoordiging van de (regionale) reizigersbelangen. Om dit te realiseren draagt Samenwerkingsverband DOVA de kosten van de secretariaten en voorzitters van

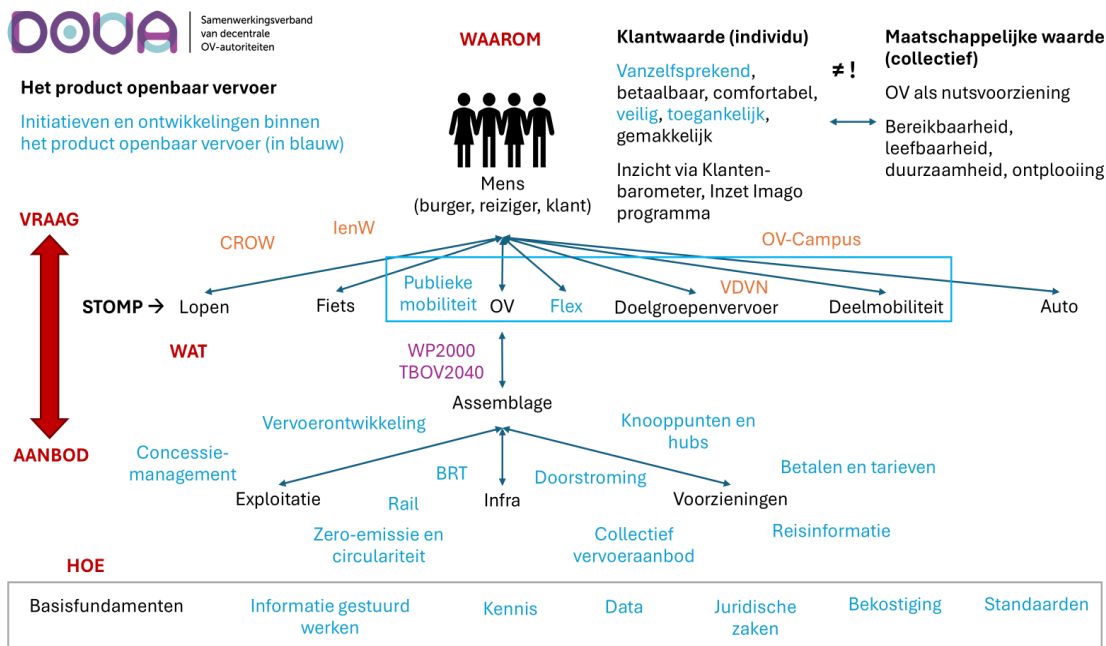
- het consumentenoverleg NOVB
- de landelijke Rocov-werkgroep
- het voorzittersoverleg van Rocov's

Begroting kosten derden 2026

• Secretariaten/voorzitters consumenten/Rocov-overleggen	OV-netwerk	€ 30.000

3. Thema-gerelateerde activiteiten¹

Binnen het OV als werkterrein strekt de samenwerking van de decentrale OV-autoriteiten zich uit tot een fors aantal deelthema's. In deze begroting 2026 zijn in totaal 17 deelthema's van samenwerking opgenomen. Daarbij hanteren we een alfabetische volgorde, overigens in het besef dat de werkelijkheid samenhangend maar ook complex is. Bijgaande figuur (groeidocument) tracht de samenhangen in beeld te brengen vanuit het openbaar vervoer als 'product'.

3.1 Bekostiging en financiering

Doel: Kennis delen over optimalisering van het bekostigen en financieren van het OV

OV-netwerk

- Organiseren van een financiële expertisegroep van decentrale ov-autoriteiten en de OV-campus en het organiseren van kennissessies voor de decentrale overheden. In deze expertisegroep komt ook het onderwerp alternatieve bekostiging ter sprake. Voor de OV-ambities zijn beperkte middelen beschikbaar bij reguliere bekostiging. Er is dus een andere benadering nodig voor de bekostiging van de ambities.

OV-data

Geen activiteiten

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

- N.v.t.

3.2 Betalen en tarieven

Doel: Reizigers nu en in de toekomst tegen een redelijke prijs en via goed werkende betaalwijzen openbaar vervoer aanbieden

OV-netwerk

- Organiseren van een landelijk netwerk van decentrale overheden voor het uitwisselen van kennis en ervaringen over betalen en tarieven.

¹ De nummering in dit hoofdstuk correspondeert met de nummering in de begroting (zie p. 23-25).

- Nieuwe betaalwijzen: consequenties van nieuwe betaalwijzen in het OV (OVpay) in beeld brengen en daarop sturen. De vervoerders en overheden werken samen aan de introductie van OVpay (gebaseerd op de EMV-betaaltechniek) en besluiten op een later moment over de uitfasering van de OV-chipkaart (gebaseerd op Mifare techniek). We organiseren het Managersoverleg Nieuwe Betaalwijzen (NOVB-werkgroep) en de onderliggende werkgroep monitoring Mifare.
- Landelijk Tarievenkader (LTK): gezamenlijke afspraken rondom landelijke tarieven maken. Het LTK is een convenant van decentrale overheden waarin landelijke afspraken zijn opgenomen over tarieven en producten.
- Indexeringen: de tarieven en bijdrages indexeren voor kostenontwikkeling in de OV-sector. Laten uitvoeren van de herijking van de wegingsfactoren voor de berekening van de indices.
- Studentenreisrecht: ontwikkelingen rondom (opbrengsten uit) het studentenreisrecht volgen en ideeën voor de toekomst ontwikkelen.
- Mobility as a Service (MaaS): verbeteren en doorontwikkelen van de OV-component in het MaaS-aanbod, onder andere via MaaS-waardige concessie-eisen.
- Gebruiksgemak van betalen in het OV: vanzelfsprekend betalen in het OV, met aandacht voor informatie over reisproducten en eenvoudig in- en uitchecken in de treinketen (Single Check in/Check out), onder andere via plaatsbepaling bij nieuwe betaalwijzen.

OV-data

- In samenwerking met BISON werken aan een open standaard OV-Reisproducten of PPT 2.0 t.b.v. reizigers
- Valideren van de open standaard OV-Reisproducten of PPT 2.0
- Zorgdragen voor eenduidige werkwijze voor vervoerders
- In de Basisregistratie OV wordt de landelijke zonekaart beheerd (zie 3.7). De zones worden toegepast in ov-abonnementen

OV-kennis

- Zie programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

- Herijking wegingsfactoren OV-netwerk € 15.000

3.3 Collectief vervoeraanbod incl. Bus Rapid Transit (BRT)

Doel: De aantrekkelijkheid van het OV vergroten door het ontwikkelen van nieuwe vormen van ov-aanbod, waaronder BRT.

OV-netwerk

- Organiseren van een overleg van decentrale ov-autoriteiten over ontwikkelingen in het ov-aanbod.
- Faciliteren en stimuleren van optimalisaties van OV-aanbod over concessiegrenzen heen.
- Afstemmen van aanbestedingen (concessiekalender).
- Organiseren van het landelijke Kernteam Bus Rapid Transit (BRT) en deelname aan diverse werkgroepen (als werkstroom van Toekomstbeeld OV 2040).
- Organiseren van het Opdrachtgeversoverleg BRT.
- Monitoren van de uitrol van BRT in verschillende regio's.

OV-data

- In de Basisregistratie OV wordt het aanbod van ov-lijnen per concessie beheerd, incl. geometrie en kenmerken (zie 3.7).
- Inzicht in capaciteit van in te zetten materieel op basis van voertuigenexport.

OV-kennis

- CROW ontwikkelt in 2025/2026 in opdracht van het Toekomstbeeld OV de Nederlandse BRT-standaard.
- CROW-KpVV neemt deel in de Advisory Board van het eBRT2030 project van de UITP .

Begroting kosten derden 2026

N.v.t.

3.5 Concessiemanagement

Doel: Concessiemanagers van decentrale overheden helpen het concessiemanagement te optimaliseren

OV-netwerk

- Vier keer per jaar organiseren van (virtuele) bijeenkomsten van en voor concessiemanagers, voor uitwisseling van kennis en afstemmen van gesprekslijnen richting vervoerders.
- Doorontwikkelen van een standaardhoofdstukindeling voor bestekken i.s.m. CROW-KpVV.

OV-data

- Concessieteksten opstellen voor reisinformatie, vernieuwing MIPOV en data aanlevering

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

- N.v.t.

3.7 Data- en informatiemanagement/Informatie Gestuurd Werken

Doel: kennis en ervaring delen op het gebied van data en zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken

OV-netwerk

- Bijdragen aan het beschikbaar krijgen van (open) reisdata en reispatronen voor decentrale overheden d.m.v. de deelname aan het Managersoverleg OV Informatie Reizigersstromen (MOVIR) en diverse werkgroepen met vervoerders, Translink en het ministerie van IenW die o.a. regelgeving en wetgeving ontwikkelen.
- Voorzitterschap en secretariaat van de commissie toetsing van de informatiehuishouding.

OV-data

- Het netwerk Informatie Gestuurd Werken voortzetten met 6 bijeenkomsten per jaar en bijeenkomst(en) met andere experts op dit gebied van andere organisaties, onder meer ter bevordering van het data/informatie gedreven werken binnen de sector.
- Programma Informatie Gestuurd Werken uitvoeren met de netwerken Doorstroming en Concessiemanagement (thema betrouwbaarheid) met evt. verbreding met andere thema's.
- Samenhang brengen in bestaande data- en informatieprojecten zoals IMOV, BISON, MIPOV, Dashboard D2D, Staat van het OV en uitbouwen van relaties met andere databronnen (zoals knooppunten & hubs, energie, mobiliteit).
- Nationaal Toegangspunt Mobiliteitsdata (NTM); DOVA is partner binnen het NTM samen met andere dataknooppunten zoals CBS, NDW en RDW. In opdracht van het ministerie van IenW maakt NTM onder meer mobiliteitsdata vindbaar.
- Deelnemen aan de inrichting van het Digitaal Stelsel Mobiliteitsdata en initiatieven die hierin worden ontplooid.
- Centraal verzamelen, controleren en aggregeren van MIPOV-bestanden t.b.v. de Staat van het OV en analyse doeleinden.
- Inrichten van een dataplatform om op basis van bestaande ov-data en het te realiseren vernieuwde MIPOV geïntegreerde rapportages te maken, trends te visualiseren, detailinformatie te analyseren en deze beschikbaar stellen aan ov-autoriteiten en CROW.
- Ontplooien van AI/Machine Learning experimenten om de technologie eigen te maken en kansen voor afd. OV-data en ov-autoriteiten te verkennen
- Basisregistratie OV; het is van groot belang dat iedereen dezelfde definities hanteert en data/cijfers gebruikt als het gaat om termen als OV-lijn, halte, voertuig, etc.

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

Bijdrage basisvoorziening ov-reispatronen/informatiehuishouding	OV-netwerk	€ 300.000
Aanbodgerichte Informatiehuishouding	OV-netwerk	€ 40.000
Programma IGW	OV-data	€ 30.000
Ontwikkeling dataplatform - KPI/MIPOV/MIS	OV-data	€ 35.000
Omzetten dossiers op dataplatform	OV-data	€ 32.500
MIPOV	OV-data	€ 100.000
AI/Machine Learning	OV-data	€ 40.000
Werkbudget Basisregistratie	OV-data	€ 32.500

3.8 Doorstroming

Doel: De aantrekkelijkheid van het OV vergroten door de snelheid en betrouwbaarheid van OV te bevorderen

OV-netwerk

- Organiseren van het netwerk doorstroming met alle decentrale overheden.
- Organiseren van de expertgroep iVRI's en OV met een aantal overheden die actief zijn op het implementeren van OV-prioriteit bij iVRI's, kennis ontwikkelen over de implementatie van OV-prioriteit bij iVRI's en de governance van het iVRI ecosysteem beïnvloeden opdat de belangen van het OV voldoende gewaarborgd worden.
- Het (laten) ontwikkelen van handreikingen en richtlijnen voor wegbeheerders voor het inrichten van busvriendelijke infrastructuur in bebouwde kommen en daarmee het verbeteren van de doorstroming, betrouwbaarheid en comfort van het busvervoer
- Kennis over de gevolgen van het 30 km regime in gemeenten voor OV uitwisselen en invloed uitoefenen op beleid dat de doorstroming van het openbaar beïnvloedt
- Het gebruik van het hoofdwegenet, met specifieke infrastructuur voor het OV (eventueel in combinatie met andere doelgroepen) stimuleren en ontwikkelen.

OV-data

- OV-data verzorgt het beheer, onderhoud en de hosting van de KAR Geo Tool. Exports worden gebruikt om prioriteit van bus/tram bij verkeersregelinstanties (VRI's) aan te vragen.
- De KAR Geo Tool moet worden vernieuwd vanwege einde levensduur. Daarvoor wordt in 2026 een ontwikkeltraject gestart.
- Datakwaliteit wordt gemonitord, zodat de juiste geografische locatie van KAR in-/uitmeldpunten kan worden gebruikt in de boordcomputers van vervoerders.
- Ontwikkelingen op het gebied van iVRI's worden gevolgd in verband met de doorstroming voor het openbaar vervoer.

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

• Inhuur iVRI	OV-netwerk	€ 10.000
• Ontwikkeling en begeleiding KAR GEOTool	OV-data	€ 70.000

3.9 Duurzaamheid: zero emissie busvervoer en circulariteit in het OV

Doel: Het verduurzamen van het OV en in 2030 het volledige busvervoer zero emissie laten rijden.

OV-netwerk

- Organiseren van overleg tussen decentrale overheden, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, ElaadNL en CROW-KpVV over het verduurzamen van het OV: het organiseren van ZE programma- en (ambtelijke) regiegroep bijeenkomsten.
- In OV-campusverband organiseren van kennisuitwisseling en het ontwikkelen van producten, onder meer op de onderwerpen: transitie (waaronder financiën), implementatie, energie, knooppunten en waterstof.
- In OV-campusverband en in overleg met het IPO en IenW monitoren van de voortgang van de doelstellingen van het Zero Emissie akkoord.
- In OV campusverband uitwerken van het thema circulariteit i.r.t. OV en het Toekomstbeeld OV 2040.
- Deelname aan de werkgroep 'Circulair OV', samen met I&W, decentrale overheden en vervoerders.

OV-data

- Inzicht in aandrijving van in te zetten materieel op basis van voertuigenexport.

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

- N.v.t.

3.10 Flexvervoer

Doel: Kennis delen over flexvervoer en gezamenlijk tot meer eenduidigheid komen voor de reiziger.

OV-netwerk

- Organiseren van het netwerk Flexvervoer met alle decentrale OV-autoriteiten
- Het uitwerken en verder implementeren van de strategische (werk)agenda Flexvervoer.

OV-data

- Geen activiteiten

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

- N.v.t.

3.11 Juridische zaken

Doel: Het gezamenlijk beantwoorden van juridische ov-vragen, uitwisselen van kennis en bijdragen leveren aan relevante wetgeving.

OV-netwerk

- Organiseren van een expertisegroep van de juristen van de decentrale ov-autoriteiten en de OV-Campus
- Beantwoorden van vragen uit andere netwerken; opstellen van handreikingen over juridische kwesties
- Opstellen van voorbeeldteksten voor bijvoorbeeld Concessie- en Subsidiebesluiten
- Bijdragen aan de evaluatie/verbetering van de WP2000, Spoorwegwet en andere relevante wetgeving
- Coördineren, beheren en archiveren van ontheffingen voor het Lange Afstand Busvervoer
- Verkennen gevolgen voorgenomen EU-regelgeving PSO-verordening OV en HRN-concessie voor de decentrale overheden.

OV-data

- Geen activiteiten

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

- N.v.t.

3.12 Knooppunten

Doel: het ontwikkelen van ov-knooppunten als prettige op- over- en uitstaplocatie en daarmee bijdragen aan een betere ketenreis voor de reiziger.

OV-netwerk

- Organiseren communicatie tussen decentrale OV-autoriteiten en de OV-campus en het coördineren van een netwerk van knooppuntregisseurs, om kennis en ervaringen uit te wisselen.
- Ontwikkelen OV-component van mobiliteitsknopen en –hubs, onder andere met de doorontwikkeling van een hub-huisstijl
- Deelname aan en inbreng in kernteam ov-knooppunten en werkgroepen data en gebiedsgerichte uitwerking (werkstroom van Toekomstbeeld OV 2040)

OV-data

- Het Centraal Halte Bestand (CHB) beheren en beschikbaar stellen als open data
- Beheren en beschikbaar stellen van stationstopologie van ov-knooppunten en actuele liftgegevens.
- Organiseren van een CHB gebruikersdag

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

• Doorontwikkeling Centraal Haltebestand (CHB)	OV-data	€ 15.000
• Stationstopologie	OV-data	€ 82.000

3.13 Publieke mobiliteit

Doel: een beter en meer samenhangend mobiliteitssysteem voor reizigers, door publieke mobiliteit te ontwikkelen

OV-netwerk

- Ontwikkelen van het begrip publieke mobiliteit en ondernemen van passende activiteiten (in OV-campusverband).
- Organiseren communicatie tussen decentrale OV-autoriteiten, de OV-campus en IPO en het coördineren van een netwerk publieke mobiliteit.
- Onderzoeken wat op landelijke schaal nodig is op het gebied van wet- en regelgeving, organisatie en financiën om tot één samenhangend mobiliteitssysteem voor reizigers te komen.

OV-data

- Ontwikkelingen volgen en inventariseren aan welke data er behoefte is, bijvoorbeeld voor reisinformatie en gevalideerde mobiliteitsstandaarden tbv van een centrale.

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

- N.v.t.

3.14 Railvervoer (trein, tram, metro)

Doel: Alle decentrale overheden betrekken bij trein-, metro- en tramaangelegenheden, incl. wetgeving en informeren over ontwikkelingen met betrekking tot het HoofdRailNet

OV-netwerk

- Organiseren van communicatie (in twee netwerken, netwerk spoor & treinen en netwerk tram & metro) tussen decentrale OV-autoriteiten, samen met IPO en de OV-campus, over metro, tram, regionale trein-diensten, de hoofdrailnetconcessie en spoorinfrastructuur
- Bijdragen leveren aan voorgenomen wet- en regelgeving (Modernisering Spoorwegwet, Vernieuwing Besluit Capaciteitsverdeling, regulering open toegang)
- Actief volgen en waar mogelijk bijdragen aan landelijke besluitvorming over diverse beleidsontwikkelingen, zoals de lange termijn studie marktordening spoor en Toekomstbeeld OV 2040
- (Verbeteren) samenwerking in de spoorse sector: ProRail, NS, FMN (o.a. samenwerkingssessies met NS)
- Afstemming over vraagstukken met betrekking tot regionale spoorse concessies (o.a. gebruiksvergoeding).
- OV per tram en metro verbeteren door samenwerking tussen de overheden die verantwoordelijk zijn voor aanleg, instandhouding, wijziging en financiering van de spoorse infrastructuur (MRDH, VRA en provincie Utrecht). De samenwerking richt zich op opdrachtgeverschap en asset-management, Wet lokaalspoor (nieuwe Spoorwegwet), doelmatigheid van de vervoerssystemen en regelgeving omtrent geluid en trillingen.

OV-data

- Geen activiteiten

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

- Jaarplan netwerk Tram en Metro OV-netwerk € 60.000

3.15 Reisinformatie

Doel: Reisinformatie voor reizigers verbeteren

OV-netwerk

- Organiseren van overleggen met decentrale overheden, CROW-KpVV, OV-data en soms ook vervoerders met als doel de reisinformatie voor reizigers te verbeteren.

OV-data

- Ketenbeheer van de OV-dataseten reisinformatie van bronhouder (vervoerder) tot afnemer (DRIS-leverancier).
- Hosting&beheer van de DOVA DRIS-server en Centrale Distributieserver DRIS (CDD) en haltemutatietool.
- Implementatie van nieuwe datastandaard SIRI, de nieuwe versie van het open DRIS koppelvlak (6.0) en NeTEx (9.3.0) dienstregeling en voertuigbestanden.
- Voeren van driehoeksgesprekken met opdrachtgever (decentrale OV-autoriteit) en display leverancier
- Projectmatige aanpak verbetering reisinfo bij verstoringen. Het updaten van de Schrijfwijzer met daarin ook richtlijnen voor communicatie bij verstoringen, het opstellen van nieuwe kwaliteitseisen om reisinformatie te monitoren, kwaliteitsmanagement en doorontwikkeling van reisinformatie bij vervoerders.
- Inhoudelijk vertegenwoordigen standaardisatie in BISON – bijdragen aan ontwikkeling open standaarden en implementatie daarvan binnen de DOVA applicaties.
- Updaten van richtlijnen voor reisinformatie (op DRIS/ schermen in voertuigen).
- Beschikbaar stellen van DRISmelding.nl en ondersteunende software om incidentmeldingen door reizigers mogelijk te maken.
- Hosting en beheer van de software voor dynamische perrontoewijzing na ontwikkeling en oplevering onder leiding van OV Oost.

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

• Aanpassingen ketenbeheer DRIS (incl. incidentmanagement)	OV-data	€ 110.000
• Reisinformatie bij verstoringen	OV-data	€ 15.000
• Implementatie BISON-standaarden	OV-data	€ 230.000
• Ontwikkeling dynamische perrontoeewijzing	OV-data	€ 25.000

3.16 Sociale veiligheid

Doel: Sociale veiligheid in het OV vergroten voor reizigers en personeel

OV-netwerk

- Organiseren/regie/coördinatie van (actuele) beleidsonderwerpen in het netwerk Sociale Veiligheid met specialisten van decentrale overheden, OV-data en CROW-KpVV
- Kennisdeling over Sociale Veiligheidsteksten in concessies en sturing daarop
- Deelname aan landelijke kennis- en werkgroepen en directeurenoverleg
- Verdieping netwerk en versterking van drieluik van kennis/data/netwerk door OV-data en CROW-KpVV te betrekken bij de contactgroep Sociale Veiligheid.
- Beheer en uitbouw van de Kennishub Sociale Veiligheid
- Coördineren gemeenschappelijk onderzoek

OV-data

- Beheer, onderhoud en eventueel verdere ontwikkeling van de tool Sociale Veiligheid SVOVda
- Organiseren van een SVOVda gebruikersdag

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

• Doorontwikkeling analysetool Sociale Veiligheid	OV-data	€ 10.000

3.17 Toegankelijkheid

Doel: De fysieke en mentale toegankelijkheid van het OV vergroten (meer vanzelfsprekend OV).

OV-netwerk

- Organiseren van een landelijk netwerk van decentrale overheden, voor uitwisselen van kennis en ervaringen en gezamenlijk richting geven aan acties (onder andere reisinformatie, toegankelijke haltes, hulpmiddelen in voertuigen) om de toegankelijkheid van het ov te vergroten.
- Ondersteunen van de DO's bij het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma, zoals afgesproken in het Bestuursakkoord Toegankelijkheid 2022-2032.
- Organiseren van en deelnemen aan de landelijke werkgroep reisassistentie, deze werkgroep onderzoekt op welke manier reisassistentie kan bijdragen aan toegankelijker en vanzelfsprekender OV.
- Deelnemen aan de lenW-werkgroep Bestuursakkoord Toegankelijkheid 2022-2032, om de afspraken uit het Bestuursakkoord tot uitvoering te brengen en te monitoren.
- Deelnemen aan en volgen van landelijke ontwikkelingen rondom de implementatie van het VN-verdrag toegankelijkheid, zoals onder andere het actieprogramma Onbeperkt Meedoen (VWS).

OV-data

- Beschikbaar stellen van open haltedata t.b.v. reis- en toegankelijkheidsinformatie
- Verbeteren datakwaliteit toegankelijkheid i.s.m. de leden uit het netwerk reisinformatie;
- Beheren van het kwaliteit haltedata dashboard
- Verzorgen van de landelijke CHB schouwdienst om haltes te controleren, in te meten en indien nodig wijzigingen aan te brengen in het Centraal Halte Bestand (CHB)
- Ontwikkeling en onderhoud van de haltemutatietool
- Inzicht in toegankelijkheid en capaciteit van in te zetten materieel op basis van voertuigenexport.

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

• Fotodienst Centraal haltebeheer	OV-data	€ 42.000

3.18 Vanzelfsprekend OV voor reizigers

Doel: Ontwikkelen van manieren om reizigers te ontzorgen in hun ketenreis

OV-netwerk

- Naar aanleiding van het rapport van de werkgroep 'Vanzelfsprekend OV voor reizigers' eind 2024 stellen we voor een Programma in te richten om dit thema verder te brengen. Het doel van het programma is om:
  - Op strategisch niveau de reiziger meer in beeld te brengen en te houden;
  - Op tactisch niveau belemmeringen voor reizigers te identificeren en daarvoor projecten te initiëren;
  - Op operationeel niveau deze projecten uit te voeren en opgedane kennis te delen.
- We werken hierin nauw samen met de TU Delft. De houtschoolschets en het programmaplan worden in het OVM in 2025 besproken.

OV-data

- Volgen van de ontwikkeling en inventariseren aan welke data er behoefte is

OV-kennis

- Programma CROW-KpVV

Begroting kosten derden 2026

• Werkbudget Programma Vanzelfsprekend OV voor reizigers	OV-netwerk	€ 300.000

3.19 Generiek werkbudget

Dit budget is bedoeld om (ten tijde van het opstellen van de begroting) niet-voorzien maar in de loop van het jaar wel wenselijk geachte uitgaven op bovengenoemde thema's mogelijk te maken.

Begroting kosten derden 2026

• Generiek werkbudget	OV-netwerk	€ 190.000
• Generiek werkbudget	OV-data	€ 40.000
• Generiek werkbudget	OV-basis	€ 15.000

3.20 Waarde OV voor samenleving en Imagoprogramma

Doelen:

- *Bij overheden en in de samenleving steeds scherper en breed gedragen in beeld brengen welk belang (groeidend) OV-gebruik heeft voor een brede waaier aan maatschappelijke vraagstukken als participatie en bereikbaarheidskracht, ruimtelijke benutting, congestie en de Rijksagenda's op het gebied van wonen, energie, klimaat en stikstof.*
- *Het imago van het OV in alle delen van de samenleving significant verbeteren (en daarmee beter in balans brengen met de werkelijke prestaties van het OV) en daarmee een vruchtbare voedingsbodem creëren voor het aantrekken van meer reizigers, meer werknemers en meer begrip en breder maatschappelijk en politiek-bestuurlijk draagvlak voor (noodzakelijke) investeringen in het OV.*

OV-basis

- Met 2025 als voorbereidend jaar willen we vanaf 2026 van start gaan met een meerjarig imagoprogramma (werktitel 'Trots op ons OV').
- We werken hierin nauw samen met de vervoerders (we maken met elkaar deel uit van de werkgroep) en lenW (we maken met elkaar deel uit van de regiegroep), waarbij de bestuurlijke besluitvorming via het NOVB verloopt.
- Het Plan van Aanpak voor het meerjarenprogramma 2026-2028 wordt in 2025 besproken in de regiegroep en het NOVB.

OV-netwerk

- Aan landelijke tafels als het NOVB en de Landelijke OV- en Spoortafel en daaronder ressorterende werkgroepen doorlopend aandacht geven aan de grote en brede maatschappelijke waarde van OV voor een veelheid aan dossiers. Hierbij ook doorlopend aansluiting zoeken bij 'baathebbers', die in praktijk de genoemde waarde vaak niet voldoende in beeld hebben.

OV-data

N.v.t.

OV-kennis

- CROW-KpVV voert een onderzoek uit naar de maatschappelijke meerwaarde van het OV (besluit van het OV-managersoverleg in juni 2024). Dit onderzoek wordt in 2025 uitgevoerd, met een mogelijke uitloop naar 2026. Dit betreft de casus Metrolijn E in Rotterdam. De financiële expertisegroep fungeert als begeleidingsgroep van dit onderzoek.
- Dit onderzoek krijgt in 2026 mogelijk een breder vervolg, waarbij de ambitie is om kwantitatieve uitspraken te kunnen doen over de waarde van investeringen in het OV in termen van het verhogen van de Brede Maatschappelijke Welvaart

Begroting kosten derden 2026

• Kosten Imagoprogramma OV	OV-basis	€ 1.000.000

NB. De hierboven vermelde kostenpost is een eerste vertaling van eerdere bespreking en besluitvorming in diverse bijeenkomsten van de BACBI+ in 2024, en vervolgens in het Bestuurlijk overleg NOVB. Het opgenomen bedrag is voorwaardelijk en indicatief, en vormt in financiële zin geen onderdeel van deze begroting 2026. Hiervoor wordt een separaat programma ontwikkeld dat wordt voorgelegd aan de ALV van Samenwerkingsverband DOVA in december 2025 (zie ook 5.5).

4. Organisatie-ondersteunende activiteiten

4.1 Personeel

In 2026 verwachten we dat Samenwerkingsverband DOVA 26 medewerkers (22 fte) in dienst heeft. Onderstaande kosten betreft alle kosten incl. werkgeverslasten en overige personeelskosten (o.a. reis-, ontwikkelings- en representatiekosten en personeelsverzekeringen). Tevens zijn kosten voor eventuele inhuur inbegrepen en is rekening gehouden met de doorbelasting van personeelskosten naar CROW.

Begroting kosten derden 2026

• Kosten personeel	OV-basis	€ 2.900.000

4.2 Huisvesting

Huisvestingskosten DOVA (incl. exploitatiekosten)

DOVA is sinds oktober 2021 hoofdhuurder van de kantoorruimte op de 3^e verdieping (OV-campusdeel) en met ingang van 1 mei 2025 ook van het vergaderdeel op de 4^e verdieping (OV-vergaderhub) van Leidseveer 2-10. Onderstaande kostenpost betreft de huur & servicekosten, verzekeringen en alle overige exploitatiekosten (waaronder kantoorbenodigdheden, kantinekosten, schoonmaak, etc.). Met CROW is een onderhuur-overeenkomst, SLA en Overeenkomst *Kosten voor gezamenlijke rekening* afgesloten, waarin is afgesproken dat DOVA en CROW de kosten van de OV-campus gelijkelijk verdelen. Daarnaast maken de Vereniging Doelgroepenvervoer sinds oktober 2022 en Railforum met ingang van juni 2025 ook onderdeel uit van de OV-campus, ook met deze partijen is een onderhuurovereenkomst en SLA afgesproken, naar rato van hun gebruik. De bijdragen van bovenstaande partijen zijn al meegenomen in onderstaande kosten. Ook is rekening gehouden met een verhoging van de huur- en servicekosten, het gebruikersdeel WOZ, etc.

Vergaderkosten

Dit betreft kosten voor het geval we elders vergaderruimte moeten huren en kosten van lunches voor netwerkvergaderingen en OV-managers- en OV-campus-overleggen op locatie.

Doorontwikkeling huisvesting OV-campus en OV-vergaderhub

Dit betreft kosten voor de doorontwikkeling van onze huisvesting op de 3^e en 4^e verdieping. Denk aan wenselijke aanpassingen van vergader- en beluimtes, nieuw meubilair en overige voorzieningen.

Begroting kosten derden 2026

• Kosten huisvesting en exploitatie	OV-basis	€ 250.000
• Vergaderkosten	OV-basis	€ 15.000
• Doorontwikkeling huisvesting OV-campus	OV-basis	€ 25.000

4.3 Bedrijfsvoering

Financiën

Dit betreft de kosten van CAOP, die voor ons de financiële administratie en de jaarrekening verzorgt en de kosten voor de accountant om de controle van de jaarrekening te doen en de aangifte vermogensbelasting.

P&O

Dit betreft kosten voor CAOP die voor ons de personeelsadministratie verzorgt, de kosten voor de Arbo-arts (incl. aanvullende diensten bij (dreigend) verzuim) en de kosten voor een externe vertrouwenspersoon.

Communicatie

Dit betreft voornamelijk de kosten voor beheer en hosting van en (noodzakelijke) aanpassingen aan de website, alsmede het maken van factsheets, infographics en andere communicatiemiddelen.

ICT

Dit betreft alle kosten die samenhangen met de ICT(-ondersteuning), internet/wifi, het op peil houden van de benodigde software en hardware, de aanschaf van laptops, beeldschermen etc., incl. afschrijvingskosten.

De bijdragen van CROW en andere onderhuurders aan gezamenlijke diensten en apparatuur zijn al meegenomen in onderstaande kosten.

Juridisch advies

Dit betreft de kosten voor de inhuur van juridische dienstverlening, bijv. bij aanbestedingsvraagstukken of rechtzaken.

ISO

Naast het verrichten van interne audits laat OV-data haar kwaliteitsmanagementsysteem jaarlijks doorlichten met een externe audit in het kader van ISO9001; 2015 certificering.

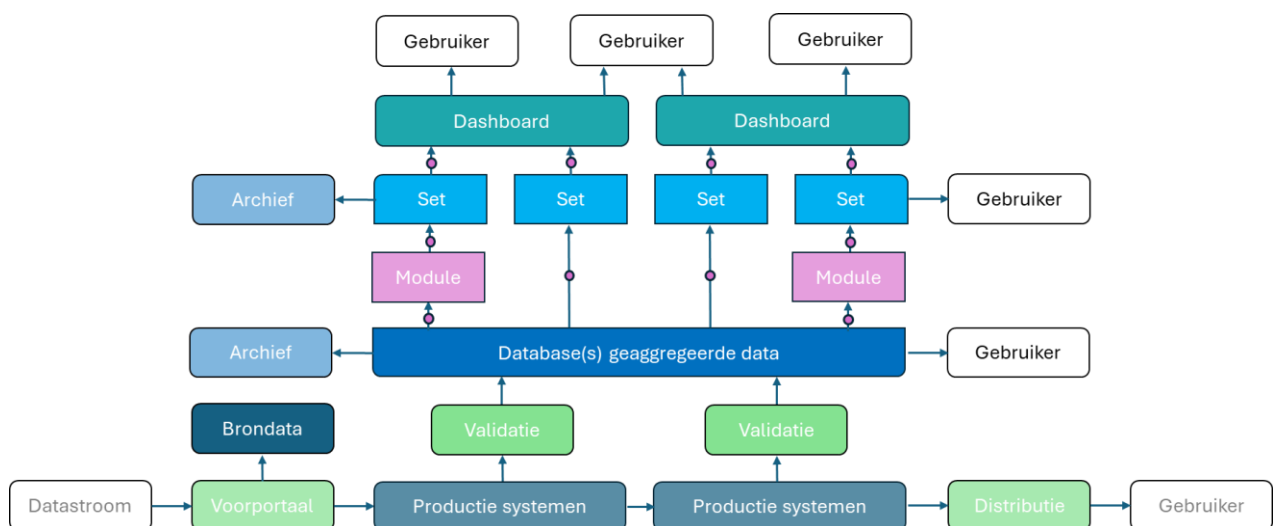
Begroting kosten derden 2026

- Totale kosten bedrijfsvoering OV-basis € 227.000

4.4 Centraal Informatie Systeem

Het Centraal Informatie Systeem (CIS) is het hart / het centrale systeem van OV-data voor de reisinformatie. Hier bevindt zich de ICT-architectuur bestaande uit tools en databases, waarmee het beheer van de verschillende datastromen plaatsvindt. Het CIS kent twee “domeinen”. Het domein planning & realisatie (zie productie systemen in onderstaande afbeelding) en het domein historische data (zie databases geaggregeerde data t/m dashboards in onderstaande afbeelding). Het eerste richt zich vooral op de basistaak van OV-data, het integreren van de brondata van alle vervoerders tot informatie op halteniveau, oftewel de reisinformatie. Het tweede domein richt zich op het opslaan en het toegankelijk maken van historische ov-data voor gebruikers in de ladekast.

Beide domeinen kennen een component hosting en technisch beheer, hetgeen inhoudt dat de gehele ICT-architectuur wordt gehost, technisch geoptimaliseerd en goed aansluit bij de eisen die onze gebruikers stellen aan deze architectuur. Daarnaast is er ook budget beschikbaar voor ontwikkeling, zie 3.7.

Samenwerkingsverband DOVA beheert het productie systeem Centrale Distributieserver DRIS (CDD). Deze server levert data aan de nieuwe DRIS-panelen die de komende jaren op straat worden geplaatst. Hiervoor wordt een modernere techniek toegepast, die het dataverkeer tussen de CDD en de panelen beperkt. Daarnaast maken deze technieken het mogelijk om de keten beter te monitoren door ook data over het functioneren van de displays te ontvangen. Voor het beheer van de CDD en de aansluiting van DRIS-panelen daarop vragen we een bijdrage van alle overheden via de DRIS-bijdrage.

In 2025 wordt een systeem voor dynamische perrontoewijzing aanbesteed. Zodra deze software beschikbaar is, kan het gebruikt worden door alle decentrale OV-autoriteiten bij busstations of OV knooppunten.

Hosting en beheer van een dataplatform met historische data om management-informatie te ontsluiten voor toepassing in rapportages, dashboards en analyses. Hiermee worden bijvoorbeeld realisatie-tabellen ontsloten die ov-autoriteiten kunnen gebruiken om inzicht te krijgen in de uitvoering van de dienstregelingen.

Begroting kosten derden 2026

• Hosting en beheer Centraal Informatie Systeem	OV-data	€ 545.000
• Hosting en beheer Basisregistratie OV	OV-data	€ 157.000
• Hosting, beheer en aansluiting CDD	OV-data	€ 205.000
• Beheer en onderhoud KAR GEOTool	OV-data	€ 18.000
• Hosting en beheer dynamische perrontoewijzing	OV-data	€ 55.000
• Hosting Dataplatform	OV-data	€ 80.000
• Beheer Dataplatform	OV-data	€ 25.000

5. Baten

5.1 Uitgangspunten jaarlijkse ledenbijdragen

De bijdragen van de leden worden volgens vaste verdeelsleutels berekend: een algemene verdeelsleutel en een DRIS-sleutel. Deze sleutels zijn in 2025 opnieuw vastgesteld, waarbij dezelfde systematiek is aangehouden als voorheen (incl. een vaste voet van 5%), maar nu met als referentiejaar 2019 voor de bepaling van de verdeelpercentages (de reizigerskilometers en reizigersaantallen per decentrale overheid). Toen is ook besloten om deze niet vast te stellen voor 5 jaar, maar om jaarlijks een check te doen of 2019 nog voldoet als referentiejaar of dat een ander referentiejaar wellicht beter is. Bij de bespreking van de Kadernotitie 2026 in de ALV van december 2024 is gevraagd om nog eens goed te kijken naar de hoogte van de vaste voet en de DRIS-verdeelsleutel. Daartoe zijn enkele discussies gevoerd in het OV-managersoverleg, waar meerdere varianten zijn besproken. Met als uitkomst om, zoals besproken in het OV-managersoverleg van 16 april 2025, vooralsnog referentiejaar 2019 aan te houden, maar wel de vaste voet te verhogen naar 10%. Ook is besloten om een nieuwe DRIS-sleutel toe te passen, waar, in tegenstelling tot voorgaande jaren, de MRDH ook een bijdrage aan levert. Dit levert dan onderstaande nieuwe verdeelsleutels op:

Verdeelsleutel 2026		
	10% vaste voet	
OV-autoriteit	% regulier	% DRIS
Drenthe	0,67%	0,00%
Flevoland	2,53%	2,78%
Fryslan	4,12%	2,78%
Gelderland	7,55%	11,11%
Groningen	2,54%	0,00%
Limburg	5,00%	5,56%
MRDH	21,64%	11,11%
Noord-Brabant	6,31%	11,11%
Noord-Holland	2,95%	11,11%
OV-bureau Groningen Drenthe	4,24%	8,33%
Overijssel	5,75%	2,78%
Utrecht	6,07%	11,11%
VRA	23,32%	11,11%
Zeeland	1,70%	2,78%
Zuid-Holland	5,61%	8,33%
Totaal	100,00%	100,00%

Het in 2020 vastgestelde budget (€ 3 miljoen voor algemene uitgaven en € 800.000 t.b.v. DRIS-beheer), aangevuld met eventuele extra bijdragen voor structurele nieuwe projecten, is steeds jaarlijks geïndexeerd conform het percentage zoals dat door de MRDH voor begrotingsjaar x-1 is vastgesteld. Sinds 2025 kijken we daarbij naar zowel de indexatie voor materiële kosten als voor personele kosten en nemen we daarvan het gemiddelde. Voor 2026 passen we vanuit die gestandaardiseerde berekening een indexering toe van 3,75%.

De bijdrage van de leden aan BISON (€ 125.000 in 2026, zie 5.3) werd voorheen uit de reguliere begroting van DOVA betaald, maar wordt sinds 2020 separaat geïnd. Derhalve brengen we dit bedrag in mindering op de reguliere bijdrage. Een extra bijdragen in 2026 betreft een (voorwaardelijke) bijdrage van € 300.000 voor het programma Vanzelfsprekend OV (gedurende 4 jaar, t/m 2029), waarover definitief besloten wordt in de ALV van december 2025.

De brief waarin wij verzoeken een bijdrage aan Samenwerkingsverband DOVA over te maken, wordt in december 2025 verstuurd, zodat we in januari 2026 over voldoende saldo beschikken om de facturen en lonen te betalen.

Bijdrage 2025: € 5.744.678 (= minus eenmalige kosten (busvriendelijke infrastructuur) en aflopende/lagere bedragen (MIPOV/dynamische perrontoeewijzing)	Indexering 3,75%
Bijdrage 2026 (incl. indexering, extra bijdrage CDD en lager bedrag dynamische perrontoeewijzing = € 6.115.103) minus bijdrage BISON (€125.000)	€ 5.990.103
Extra: bijdrage Vanzelfsprekend OV (2026-2029)	€ 300.000
Totaal	€ 6.290.103

5.2 Totaaloverzicht ledenbijdragen 2026

Bijdragen leden in 2026	2026 regulier	2026 extra	2026 DRIS	2026 totaal
Drenthe	€ 31.344	€ 2.000	€ -	€ 33.344
Flevoland	€ 118.893	€ 7.586	€ 35.794	€ 162.274
Fryslan	€ 193.917	€ 12.374	€ 35.794	€ 242.085
Gelderland	€ 355.088	€ 22.658	€ 143.177	€ 520.923
Groningen	€ 119.379	€ 7.617	€ -	€ 126.997
Limburg	€ 234.965	€ 14.993	€ 71.589	€ 321.546
MRDH	€ 1.017.569	€ 64.930	€ 143.177	€ 1.225.676
Noord-Brabant	€ 296.835	€ 18.941	€ 143.177	€ 458.953
Noord-Holland	€ 138.558	€ 8.841	€ 143.177	€ 290.576
OV-bureau Groningen Dren	€ 199.519	€ 12.731	€ 107.383	€ 319.633
Overijssel	€ 270.413	€ 17.255	€ 35.794	€ 323.462
Utrecht	€ 285.528	€ 18.219	€ 143.177	€ 446.924
VRA	€ 1.096.261	€ 69.951	€ 143.177	€ 1.309.389
Zeeland	€ 79.746	€ 5.089	€ 35.794	€ 120.629
Zuid-Holland	€ 263.526	€ 16.815	€ 107.383	€ 387.724
Totaal	€ 4.701.541	€ 300.000	€ 1.288.595	€ 6.290.136

5.3 Bijdrage BISON

De bijdrage van de leden aan BISON bedraagt met ingang van 2026 € 125.000 en wordt conform de reguliere verdeelsleutel verdeeld over de leden. Deze bijdrage zal separaat worden vermeld in de contributiebrief.

Bijdragen 2026 tbv BISON	
Drenthe	€ 833
Flevoland	€ 3.161
Fryslan	€ 5.156
Gelderland	€ 9.441
Groningen	€ 3.174
Limburg	€ 6.247
MRDH	€ 27.054
Noord-Brabant	€ 7.892
Noord-Holland	€ 3.684
OV-bureau Groningen Drenthe	€ 5.305
Overijssel	€ 7.189
Utrecht	€ 7.591
VRA	€ 29.146
Zeeland	€ 2.120
Zuid-Holland	€ 7.006
Totaal	€ 125.000

5.4 Overige baten

Overige baten	
BIJDRAGE vanuit BAZEB tbv Programmamanager door DOVA	€ 37.500
BIJDRAGE vanuit BISON tbv Coördinatie BISON door DOVA	€ 25.000
BIJDRAGE lenW tbv NDOV PROJECT	€ 85.000
BIJDRAGE lenW tbv BISON	€ 125.000
BIJDRAGE lenW tbv Stationstopologie en beheer liftstatus	€ 82.000
Financiële baten	€ 70.000
TOTAAL	€ 424.500

NB1 Met ingang van 2026 innen we geen bijdragen meer voor BAZEB en wordt het programma (tot 2030) gefinancierd uit de reserves die zijn opgebouwd. De bijdrage vanuit BAZEB voor het programmamanager wordt de komende jaren gehalveerd, en bedraagt nog maar € 37.500 (i.p.v. € 75.000).

NB2 De bijdragen van lenW tbv NDOV, BISON en Stationstopologie/beheer liftstatus zijn verhoogd, conform de subsidie-aanvraag (maar de toekenning daarvan is nog niet zeker).

NB3 De financiële baten betreffen de rente-inkomsten, dit is een voorzichtige schatting.

5.5 Imagoprogramma OV

De verwachting is dat de kosten van het Imagoprogramma de komende 3 jaar zo'n 4 miljoen zullen zijn, te beginnen in 2026 met een bijdrage van de ov-autoriteiten van € 1 miljoen. In 2027 en 2028 gaat het naar verwachting om jaarlijks € 1,5 miljoen (zie onderstaande tabel). De uiteindelijke bedragen worden (zo is in de BACBI+ van 25 april 2025 besloten) conform de reguliere verdeelsleutel (zie 5.1) verdeeld over de leden en zal steeds jaarlijks separaat geïnd worden dan wel separaat worden vermeld in de contributiebrief.

OV-autoriteit	reguliere verdeelsleutel DOVA	bijdrage Imago- programma 2026	bijdrage Imago- programma 2027	bijdrage Imago- programma 2028	Totaal 2026-2028
Drenthe	0,67%	€ 6.666,67	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 26.666,67
Flevoland	2,53%	€ 25.288,18	€ 37.932,26	€ 37.932,26	€ 101.152,70
Fryslan	4,12%	€ 41.245,50	€ 61.868,24	€ 61.868,24	€ 164.981,98
Gelderland	7,55%	€ 75.525,92	€ 113.288,88	€ 113.288,88	€ 302.103,68
Groningen	2,54%	€ 25.391,55	€ 38.087,33	€ 38.087,33	€ 101.566,21
Limburg	5,00%	€ 49.976,12	€ 74.964,18	€ 74.964,18	€ 199.904,48
MRDH	21,64%	€ 216.433,07	€ 324.649,61	€ 324.649,61	€ 865.732,29
Noord-Brabant	6,31%	€ 63.135,61	€ 94.703,42	€ 94.703,42	€ 252.542,45
Noord-Holland	2,95%	€ 29.470,66	€ 44.206,00	€ 44.206,00	€ 117.882,66
OV Bureau G&D	4,24%	€ 42.437,02	€ 63.655,53	€ 63.655,53	€ 169.748,07
Overijssel	5,75%	€ 57.515,78	€ 86.273,68	€ 86.273,68	€ 230.063,14
Utrecht	6,07%	€ 60.730,67	€ 91.096,01	€ 91.096,01	€ 242.922,69
VRA	23,32%	€ 233.170,55	€ 349.755,83	€ 349.755,83	€ 932.682,21
Zeeland	1,70%	€ 16.961,72	€ 25.442,57	€ 25.442,57	€ 67.846,86
Zuid-Holland	5,61%	€ 56.050,98	€ 84.076,47	€ 84.076,47	€ 224.203,92
Totaal	100,00%	€ 1.000.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 4.000.000

NB. Bovengenoemde kostenpost is een eerste vertaling van eerdere besprekingen en besluitvorming in bijeenkomsten van de BACBI+ in 2024 en vervolgens in het Bestuurlijk overleg NOVB. Het opgenomen bedrag is voorwaardelijk en indicatief en vormt in financiële zin geen onderdeel van deze begroting 2026. Hiervoor wordt een separaat programma ontwikkeld dat wordt voorgelegd aan de ALV Samenwerkingsverband DOVA van december 2025. (Zie ook 3.20)

6. Samenvatting kosten en baten 2026

BEGROTING Samenwerkingsverband DOVA			2026
OVERKOEPELENDE ACTIVITEITEN			€ 505.000
2.5	Jaarcongres "DAG VAN HET OV"	OV-basis	45.000
2.6	Kosten BISON	OV-basis	250.000
2.7	NDOV-project (kwaliteitsverbetering brondata)	OV-data	180.000
2.8	Ondersteuning (vz. en secr.) CONSUMENTENOVERLEGGEN	OV-netwerk	30.000
PROGRAMMA/THEMA'S			€ 1.829.000
3.1	BEKOSTIGING EN FINANCIERING		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-
3.2	BETALEN EN TARIEVEN		
	Herijking wegingsfactoren	OV-netwerk	15.000
	Werkbudget	OV-data	-
3.3	BRT-ONTWIKKELING		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-
3.4	COLLECTIEF VERVOERAANBOD		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-
3.5	CONCESSIEMANAGEMENT		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-
3.6	CORONA		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-
3.7	DATAMANAGEMENT/INFORMATIEGESTUURD WERKEN		
	Bijdrage basisvoorziening ov-reispatronen	OV-netwerk	300.000
	Aanbodgerichte Informatiehuishouding	OV-netwerk	40.000
	Werkbudget Basisregistratie OV	OV-data	65.000
	MIPOV	OV-data	100.000
	Project -en Procesmanagement	OV-data	35.000
	Programma IGW	OV-data	20.000
	AI/Machine Learning toepassingen	OV-data	40.000
3.8	DOORSTROMING		
	Inhuur iVRI's	OV-netwerk	10.000
	Ontwikkeling en begeleiding KAR GEOTool	OV-data	70.000
3.9	DUURZAAMHEID		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-

3.10	FLEXVERVOER		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-
3.11	JURIDISCHE ZAKEN		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-
3.12	OV-KNOOPPUNTEN		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Doorontwikkeling Centraal Haltebestand	OV-data	15.000
	Stationstopologie	OV-data	82.000
3.13	PUBLIEKE MOBILITEIT		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-
3.14	RAILVERVOER (TREIN)		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Werkbudget	OV-data	-
	RAILVERVOER (TRAM EN METRO)		
	Jaarplan Netwerk Tram en Metro	OV-netwerk	60.000
	Werkbudget	OV-data	-
3.15	REISINFORMATIE		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Aanpassingen ketenbeheer DRIS (incl. incidentmanagement)	OV-data	110.000
	Reisinformatie bij verstoringen	OV-data	15.000
	Implementatie BISON-standaarden	OV-data	230.000
	Ontwikkeling Dynamische perrontoewijzing	OV-data	25.000
3.16	SOCIALE VEILIGHEID		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	(Door)ontwikkeling analysetool	OV-data	10.000
3.17	TOEGANKELIJKHEID		
	Werkbudget	OV-netwerk	-
	Fotodienst centraal haltebeheer	OV-data	42.000
3.18	VANZELFSPREKEND OV VOOR REIZIGERS		
	Werkbudget (voorwaardelijk tot AVL 10.12.25)	OV-netwerk	300.000
	Werkbudget	OV-data	-
3.19	Generiek werkbudget (onvoorzien) OV-netwerk		190.000
	Generiek werkbudget (onvoorzien) OV-data		40.000
	Generiek werkbudget (onvoorzien) OV-basis		15.000

ORGANISATIE			€ 4.502.000
4.1	PERSONEEL		
	Personeelskosten	OV-basis	2.900.000
4.2	HUISVESTING		
	Huisvestingskosten DOVA	OV-basis	250.000
	Vergaderkosten	OV-basis	15.000
	Doorontwikkeling huisvesting	OV-basis	25.000
4.3	BEDRIJFSBUREAU		
	Financiën	OV-basis	67.500
	P&O	OV-basis	30.000
	Communicatie	OV-basis	25.000
	ICT	OV-basis	55.000
	Juridische advies	OV-basis	30.000
	ISO en evaluatie OV-data	OV-basis	19.500
4.4	CENTRAAL INFORMATIE SYSTEEM		
	Hosting en beheer Centraal Informatie Systeem	OV-data	545.000
	Hosting en beheer Basisregistratie OV/KAR GEOTool	OV-data	175.000
	Hosting en beheer CDD	OV-data	205.000
	Hosting en Beheer Dynamische Perron toewijzing	OV-data	55.000
	Hosting Dataplatform	OV-data	80.000
	Beheer platform	OV-data	25.000
TOTAAL KOSTEN			€ 6.836.000

BATEN			
BIJDRAGEN decentrale overheden aan DOVA (regulier)			4.826.541
BIJDRAGEN decentrale overheden (DRIS)			1.288.595
BIJDRAGEN decentrale overheden Vanzelfsprekend OV (voorwaardelijk tot ALV 10.12.25)			300.000
BIJDRAGE vanuit BAZEB aan Programmamanagement door DOVA			37.500
BIJDRAGE vanuit BISON aan Coördinatie BISON door DOVA			25.000
BIJDRAGE IenW tbv NDOV PROJECT			85.000
BIJDRAGE IenW tbv BISON			125.000
BIJDRAGE Ien W tbv Stationstopologie			82.000
<i>Financiële baten</i>			<i>70.000</i>
TOTAAL BATEN			6.839.637
RESULTAAT			3.637

7. Meerjarenraming 2027-2029

In dit hoofdstuk is de meerjarenraming opgenomen, vanuit het vertrekpunt dat alle opgenomen posten doorlopen, tenzij anders afgesproken. Daarbij is het beeld dat kosten en opbrengsten zich de komende jaren zodanig tot elkaar verhouden dat stap voor stap wordt toegewerkt naar een iets steviger reservepositie.

Het gewenste weerstandsvermogen is met ingang van 2025 fors naar beneden bijgesteld, in hoofdstuk 8 lichten we dit toe. Verder wordt jaarlijks € 70.000 gereserveerd om te sparen voor 'de volgende ronde' nieuwe ICT voor de DOVA-architectuur (OV-data/ketenbeheer) en hebben we in de jaarrekening 2024 voorgesteld om een deel van de reserves te bestemmen voor MIPOV (ten behoeve van verwachte uitgaven in 2026-2028).

	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Overkoepelende activiteiten	€ 485.000	€ 505.000	€ 495.000	€ 495.000	€ 495.000
Programma/thema's	€ 1.831.000	€ 1.829.000	€ 1.784.000	€ 1.707.000	€ 1.689.000
Organisatiekosten	€ 4.242.000	€ 4.502.000	€ 4.474.500	€ 4.492.000	€ 4.459.500
Totaal kosten	€ 6.558.000	€ 6.836.000	€ 6.753.500	€ 6.694.000	€ 6.643.500
Totaal baten	€ 6.580.858	€ 6.839.637	€ 6.839.637	€ 6.839.637	€ 6.839.637
Resultaat	€ 22.858	€ 3.637	€ 86.137	€ 145.637	€ 196.137
Aanpassing B2025 n.a.v. extra kosten en dotatie Imagoprogramma	€ 75.000				
Resultaat nav aanpassingen Imagoprogramma BJ 2024	€ -52.142	€ 3.637	€ 86.137	€ 145.637	€ 196.137
Dotatie Bestemmingsreserve ICT OV-data	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000
Dotatie Bestemmingsreserve ImagoProgramma BJ 2024	€ -75.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Dotatie MIPOV BJ 2024	€ -	€ -100.000	€ -70.000	€ -55.000	€ -
Opbouw reserve					
Bestemmingsreserve ICT OV-data	€ 280.000	€ 350.000	€ 420.000	€ 490.000	€ 560.000
Bestemmingsreserve Imago Programma OV	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve MIPOV	€ 225.000	€ 125.000	€ 55.000	€ -	€ -
Algemene reserve	€ 557.354	€ 590.991	€ 677.127	€ 807.764	€ 933.900
Gewenst weerstandsvermogen	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000

8. Risicoparagraaf 2026

Een risico is een onzekere gebeurtenis in de toekomst met (nadelige) gevolgen voor de organisatie. Het risico-management van DOVA is erop gericht om de (schadelijke) gevolgen van deze risico's zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken dan wel strikt te monitoren.

Administratieve organisatie en interne controle

Zowel intern als extern wordt minimaal een vier-ogencontrole toegepast.

Het overgrote deel van de facturatie geschiedt op basis van opdrachtbrieven. Bij binnenkomst wordt de juistheid van de factuur door de medewerker Financiën gecheckt bij de projectverantwoordelijke (doorgaans hoofd Bedrijfsvoering, hoofd OV-netwerk of hoofd OV-data). Vervolgens wordt deze voorzien van de juiste begrotingscode en doorgestuurd naar CAOP, die onze financiële administratie verzorgt. CAOP verwerkt de factuur in de administratie, waarna deze ter controle en fiattering worden aangeboden aan (achtereenvolgens) de beleidsmedewerker Bedrijfsvoering en de directeur. Eens per twee weken maakt CAOP een lijst van te betalen facturen op. Deze wordt pas betaald als de medewerker Financiën deze heeft gecontroleerd en de beleidsmedewerker of het hoofd Bedrijfsvoering deze heeft goedgekeurd. Ook de uitbetaling van de salarissen wordt in tweevoud gecontroleerd, door het hoofd Bedrijfsvoering (individuele loonstrookjes) en de directeur (lijst van personen en bedragen). Toegang krijgen tot de bankrekening kan alleen met twee leden van het MT – de financiële bescheiden die daarvoor nodig zijn liggen in de kluis bij het secretariaat, waarvan alleen het secretariaat de code weet, en in een afgesloten kast. Ook kan aan CAOP gevraagd worden om bankafschriften van de rekening courant te sturen, ter controle van de ingekomen en uitgegane bedragen.

Kasbeheer en saldobeheer

Voorkomen van een liquiditeitstekort. (Tijdig) inzicht in inkomsten en uitgaven.

Dit omvat het beheer van de geldstromen en daaruit voortvloeiende saldi en liquiditeitsposities. Op basis van de betalingen/bankafschriften wordt door de medewerker Financiën en de beleidsmedewerker Bedrijfsvoering een liquiditeitsbegroting bijgehouden, zodat er inzicht is of de werkelijke uitgaven (incl. btw) in de pas lopen met de verwachte uitgaven conform de begroting.

Door de contributie (incl. de bijdragen voor BISON) al vroeg in het jaar te innen (door in november opdrachtnummers op te vragen bij de leden en in december, voorafgaand aan het begrotingsjaar, de brief met factuur te verzenden), is de kans op een liquiditeitstekort erg klein. Met medehuurder CROW is een onderhuurovereenkomst afgesloten, inclusief een 'Overeenkomst kosten voor gelijke rekening', met daarin de afspraak dat beide organisaties elk 50% van alle huur-, service- en overige huisvestingskosten (zg. Dienstenpakket, en evt. verbouwings- of inrichtingskosten) betalen. Deze kosten worden eens per kwartaal gefactureerd, zodat er slechts beperkt sprake is van voorfinanciering. Ook met VDVN en Railforum is een onderhuurovereenkomst afgesloten, zij betalen een vast bedrag per jaar, dat jaarlijks wordt herijkt. Ook VDVN en Railforum betalen per kwartaal vooraf.

Tenminste tweemaal per jaar (ten behoeve van de voorjaars- en najaarsrapportage) verzorgt CAOP tussentijdse financiële overzichten op projectniveau (verplichtingenoverzicht), zodat er inzicht is in de uitgaven op hoofdlijnen en per project. Daarnaast worden met enige regelmaat overzichten opgevraagd om vinger aan de pols te houden betreffende de benutting/uitputting van projectgelden (op basis van de begrotingsposten en bijbehorende opdracht-brieven). Het hoofd en de beleidsmedewerker Bedrijfsvoering hebben beiden via een zoekfunctie toegang tot de financiële administratie van CAOP. De medewerker Financiën heeft een eigen inlog voor de financiële administratie, om bepaalde onderdelen van de boekhouding te kunnen inzien.

Het saldobehoor is redelijk eenvoudig, omdat wij werken met één vaste bankrekening (Rabobank) waar de inkomsten op binnenkomen en van waaruit betalingen worden gedaan, incl. een bijbehorende spaarrekening. Daarnaast hebben wij een bankrekening bij ABN-AMRO en een bijbehorende spaarrekening, waar het eigen vermogen op staat. Tot slot is ook een spaarrekening geopend bij Triodos, hier staat minimaal de bankgarantie voor de huur van het kantoor op. De verschillende bankrekeningen dienen ook ter spreiding van de gelden in verband met het depositogarantiestelsel (althoewel dat risico hiermee niet geheel gedekt is). DOVA zal nooit leningen aangaan of (spaar)geld beleggen.

Overige risico's

(Al te grote) overbesteding voorkomen.

Overige risico's op overbesteding worden ingedekt:

- Door het opnemen van reserveringen voor verwachte extra uitgaven in de toekomst (bijv. nieuwe ICT OV-data, MIPOV)
- Door extra bedragen te begroten (generieke werkbudgetten voor OV-data, OV-netwerk en OV-basis; het begroten van personeelskosten op eindschaalniveau)
- Door de leden te vragen om extra bijdragen te betalen, als het grote projecten betreft die voortkomen uit nieuwe wensen van de leden of nieuwe ontwikkelingen die op DOVA afkomen (zoals Informatiehuishouding, CDD, Centraal haltebeheer, MIPOV, implementatie BISON-standaarden, etc.). Dit kunnen zowel eenmalige, meerjarige als permanente bijdragen zijn.

Weerstandvermogen

Vermogensopbouw om voortijdige beëindiging van de Coöperatieve Vereniging te kunnen opvangen.

Het tot nu toe in de meerjarenraming opgenomen weerstandvermogen (ruim 2 miljoen euro) was gebaseerd op de begrote personeelskosten voor een jaar, vanuit de gedachte dat – mocht het Samenwerkingsverband worden opgeheven – de organisatie dan nog maximaal een jaar heeft om medewerkers uit te betalen, de huur op te zeggen en overige operationele kosten af te bouwen. Vanaf 2025 hebben we een herijking voor de berekening van het weerstandvermogen toegepast, naar voorbeeld van het OV-Bureau Groningen-Drenthe. Per mogelijke gebeurtenis hebben we ingeschat wat de kans zou zijn dat dit voorkomt en wat het maximaal mogelijke risico in euro's zou zijn. Zie de tabel *Risico's in beeld* op de volgende pagina.

De optelling van deze bedragen leidt tot een lager – ons inziens realistischer - weerstandvermogen om aan te houden, namelijk zo'n € 600.000.

Risico's in beeld:

Risico	Kans op voordoen	Mogelijk gevolg	Vereiste bedrag in weerstandsvermogen	Preventieve actie
Beëindiging CV	2,5%	€ 6 miljoen	€ 150.000	Weerstandsvermogen; werkprocessen
Leden betalen bijdrage niet	2,5%	€ 2,5 miljoen	€ 62.500	Werkprocessen; weerstandsvermogen
Verduistering/onrechtmatigheid	5%	€ 250.000	€ 12.500	Administratie belegd bij CAOP; interne en bancaire afspraken
Uit de hand lopende projecten & operationele kosten, voortijdig vertrek onderhuurder	20%	€ 500.000	€ 100.000	Actieve sturing op kritische projecten; weerstands- vermogen; ISO-certificering OV-data; max. indexering huurprijs; afspraken onder- huur
Sterke stijging prijzen/loonst. (incl. vervanging bij ziekte)	25%	€ 400.000	€ 100.000	Indexatie bijdragen leden; weerstandsvermogen
Tekort liquide middelen	1%	€ 1 miljoen	€ 10.000	Vroegtijdig innen jaar- bijdrage leden; afspraken medehuur
Informatiebeveiliging niet op orde	10%	€ 500.000	€ 50.000	Cybersecurity, privacy- beleid
Juridische risico's	5%	€ 200.000	€ 10.000	Contractbeheer, algemene voorwaarden, bestuurs- & bedrijfsaansprakelijkheids- verzekering, naleven wet- en regelgeving
Niet in te vullen vacatures/ personeelstekort	20%	€ 100.000	€ 20.000	Werken met buddy's en in duo's; tijdelijke inhuur; achtervang
Stopzetten subsidies	20%	€ 350.000	€ 70.000	Voortijdig in gesprek gaan met lenW
		Totaal	€ 585.000	
		Afgerond	€ 600.000	
Risico – niet waardeerbaar				
(Langdurig) wegvallen DOVA- directie/directeur (opgevangen door vervangingsstructuur)				
Generiek risico				

Kort samengevat: We hebben de risico's in beeld. We managen ze goed.

9. Reflectie takenpakket samenwerkingsverband DOVA

Het doel van dit afsluitende begrotingshoofdstuk is om jaarlijks actief een moment van bezinning te hebben op de samenwerking in DOVA-verband: past de vormgeving van de samenwerking nog voldoende op de wensen van de afzonderlijke 'moederorganisaties'? Hiermee hopen we structureel de valkuil te vermijden dat de samenwerking in DOVA-verband op een goed moment niet meer voelt als: 'we werken samen en hebben daartoe een gezamenlijke ondersteunende werkeenheden, die kostenbewust en efficiënt haar werk voor ons doet'. Maar gaat voelen als: 'Zij in Utrecht hebben een eigen agenda, die niet meer als onze samenwerkings-agenda voelt'.

9.1 Inleiding

Deze jaarlijkse reflectie is voor het eerst opgenomen in de begroting 2021. Uitdrukkelijk om verder te ontwikkelen. En ook om een goed lopende situatie te borgen en dus zeker niet om een problematische situatie te verbeteren. Elk jaar moeten we ons ervan bewust zijn dat de gezochte samenwerking in DOVA-verband geen onbegrensde vanzelfsprekendheid is, maar een actieve en welbegrepen keuze van de samenwerkende decentrale OV-autoriteiten.

In de 'Kadernotitie 2026' is alvast vooruitgekeken naar de samenwerking in DOVA-verband in 2026. Die Kadernotitie vormt één van de pijlers voor dit reflectiehoofdstuk, en betreft de:

- *vorm* van samenwerken in DOVA-verband (paragraaf 9.2)
- *scope* van samenwerken in DOVA-verband (paragraaf 9.3), en
- *inhoudelijke gebieden* van samenwerken in DOVA-verband (paragraaf 9.4)

9.2 Vorm van de samenwerking in DOVA-verband

Samenwerkingsverband DOVA (de naam zegt het al) is allereerst een vorm van samenwerking van 'gelijken': de decentrale OV-autoriteiten (12 provincies, MRDH, VRA, OV-bureau GD en afgeleid ook de gemeente Almere). Deze samenwerking wordt in de brede zin van het woord 'gefaciliteerd' vanuit de OV-campus (CROW/collectief vervoer en de werkeenheid van Samenwerkingsverband DOVA in Utrecht). De samenwerking is enerzijds juridisch vormgegeven in een subsidiebeschikking vanuit de decentrale overheden aan CROW, en anderzijds via een ledenbijdrage aan de Coöperatieve Vereniging Samenwerkingsverband DOVA U.A. Anderzijds, in de 'praktijk van alledag', vindt de samenwerking zijn basis in het OV-managersoverleg en in de netwerken of expertisegroepen die door of vanuit het OV-managersoverleg zijn ingesteld. De uitwisseling in de netwerken en in het OV-managersoverleg krijgt vervolgens - waar daarvoor wordt gekozen - landelijke uitwerking in zaken als:

- Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie reisinformatie ('ketenbeheer OV-data')
- Gezamenlijk beheer Landelijk Tarievenkader (LTK)
- Organisatie van gezamenlijke evenementen zoals de jaarlijkse 'Dag van het OV' en kennismakingsdagen voor nieuwe OV-medewerkers 'in den lande'
- Werk- en ontmoetingsplek OV-campus in Utrecht
- Doorlopende onderlinge uitwisseling op data- en kennisgebied
- Afspraken over gezamenlijk te hanteren 'werkwijzen en standaarden', bijvoorbeeld waar het gaat om concessie management en monitoring
- Verwoording van gezamenlijke beleidsstandpunten in het samenspel met het Rijk, de gezamenlijke vervoerders en reizigersorganisaties (bijv. in het NOVB en de Landelijke OV & Spoorafel)
- Betrokkenheid bij allerlei gremia waarin deze beleidsstandpunten worden besproken
- Bestuurlijke besluitvorming in IPO/VRA/MRDH-verband (BACBI+)

Reflectie

Er is – zoals ook werd voorzien in de Kadernotitie 2026 - geen reden om aan te nemen dat de aard van de samenwerking in DOVA-verband in 2026 structureel zal wijzigen. OV is immers een structurele en zich steeds ontwikkelende beleidstaak van alle decentrale mobiliteitsautoriteiten, die altijd ook onderlinge samenwerking en afstemming op landelijk niveau zal vragen, evenals gezamenlijke uitvoeringstaken als het jaarlijks berekenen van landelijke indices en ketenbeheer in verband met reisinformatie.

Wel hebben we recent afscheid genomen van de 1^e voorzitter van de ALV en het OV-managersoverleg.

(Vervoerregio Amsterdam) vervulde deze rol ruim 10 jaar, ook al in de aanloop naar de vorming van Samenwerkingsverband DOVA als een Coöperatieve Vereniging. Hij is na een zorgvuldig proces de afgelopen periode opgevolgd door (provincie Zuid-Holland). Wij verwachten niet dat dit de (steeds voortgaande ontwikkeling in) samenwerking tussen de decentrale OV-autoriteiten wezenlijk zal veranderen.

Ook hebben we ons de afgelopen maanden, volgend op de bespreking van de DOVA-Kadernotitie gebogen over de verdeelsleutels en de indexatie zoals Samenwerkingsverband DOVA die toepast om de ledenbijdragen te bepalen. De uiteindelijk door ieder gedragen uitkomsten voor 2026 hebben ons inziens de kracht van de samenwerking bevestigd.

9.3 Scope van de samenwerking in DOVA-verband

Landelijke samenwerking tussen decentrale overheden heeft uiteraard altijd een grondslag, daarbij gaat het om:

1. Gezamenlijke bestuurlijke lobby richting politiek (loopt primair via VRA, MRDH en IPO)
2. Gezamenlijke kennisagenda (loopt primair via CROW-KpVV)
3. Gezamenlijke data-agenda (bijv. data tbv actuele reisinformatie en Informatie Gestuurd Werken)
4. Gezamenlijke ontwikkeling beleidsstandpunten en -formuleringen (bijvoorbeeld rond het Studenten Reis Product of het Landelijk Tarieven Kader)
5. Gezamenlijk samenspel met sectorgenoten als I&W, OV-bedrijven, reizigersorganisaties en infra-managers en gezamenlijke mobiliteitsdataknooppunten, etc. (bijv. Nieuwe Betaalwijzen OV, BISON)
6. Gezamenlijke uitvoering (bijv. Ketenbeheer DRIS, landelijk programma ZE Bus, Landelijk Tarieven-kader)

Elk afzonderlijk onderdeel van de begroting van Samenwerkingsverband DOVA moet uiteindelijk terug te voeren zijn op de laatste 4 typen activiteiten, dan wel het met elkaar verbinden van alle 6 activiteiten. Binnen Samenwerkingsverband DOVA voeren we slechts dit soort activiteiten uit, geen andere (tenzij op uitdrukkelijk verzoek van de ALV).

Verder onderkennen we dat de samenwerking zich alleen richt op landelijk spelende aspecten van collectief vervoer (OV, Publieke Mobiliteit) binnen het mobiliteitsbeleid van regionale en provinciale overheden. Daar hoort ook bij dat wij ons realiseren dat OV en Publieke Mobiliteit in de regio's en provincies per definitie onderdeel zijn van een breder integraal mobiliteitsbeleid. En waar OV/Publieke mobiliteit geen doel op zich is voor onze moederorganisaties, mag het dat voor (de werkeenheid van) Samenwerkingsverband DOVA dus ook nooit zijn. Hier zien de ALV en het OV-managersoverleg voortdurend op toe, en ook de goede samenwerking met CROW en IPO (beide breder georiënteerd dan Samenwerkingsverband DOVA) zijn op dit punt belangrijke structurele waarborgen.

Reflectie

In de afgelopen jaren zien we geleidelijk een paar ontwikkelingen rond de scope van de samenwerking:

- *We stemmen in de volle breedte van het OV af. Zie ook de inhoudelijk benoemde thema's in de Kadernotitie 2026 en in deze begroting 2026. De mogelijkheden van online en hybride vergaderen maken de kosten/baten-afwegingen bij het opzoeken van de breedte van het speelveld daarbij gemakkelijker.*
- *Er groeit een verbreding van de scope van OV naar 'Publieke Mobiliteit', waarmee ook flexvervoer, poolvervoer, deelvervoer en samenhang met OV in fysieke en servicegerichte zin onderdeel worden van de scope van samenwerking. Dit wordt verder versterkt omdat de Vereniging Doelgroepen Vervoer Nederland (VDVN) inmiddels ook onderdeel van de OV-campus is*
- *Er is het afgelopen jaar meer structurele interactie ontstaan tussen beleidsafstemming en data- en kennisuitwisseling enerzijds en PA- en lobby-achtige activiteiten anderzijds. De werkeenheid van Samenwerkingsverband DOVA is daarmee bestuurlijk en politiek meer actief en ook zichtbaar geworden dan in 2018 het geval en voorzien was.*
- *Er is de afgelopen jaren steeds meer aandacht gekomen voor 'de brede waarde van OV voor de samenleving' (veel groter dan vaak wordt gevoeld vanuit de brede samenleving) en voor het imago van het aangeboden OV in de samenleving (minder goed dan de feitelijke prestaties rechtvaardigen). Dit vertaalt zich voor wat betreft het onderwerp imago ('Trots op ons OV' werktitel) in een meer concreet samenwerkingsprogramma 2026-2028 met ook de bijbehorende inzet en middelen, die wel alvast benoemd is in de begroting 2026, maar waarover in financiële zin nog separate besluitvorming is voorzien*
- *We constateren verder dat 'vanzelfsprekend OV voor reizigers' inmiddels als kernbegrip in de brede OV-sector is geland, hetgeen eveneens een agenda aan uitwerkingsslagen met zich meebrengt. Zowel in NOVB-verband als bij Samenwerkingsverband DOVA.*

Om ervoor te zorgen dat deze ontwikkelingen gevoelsmatig voor de moederorganisaties ook als een meerwaarde in hun samenwerking blijven voelen, is continue actieve aandacht voor deze ontwikkelingen ook in 2026 een vereiste. Zowel binnen DOVA/OV-campus-verband (ALV, OV-managersoverleg) als in het (bestuurlijke) samenspel met IPO/VRA/MRDH (AACBI+ en BACBI+).

9.4 Inhoudelijke gebieden van samenwerking

In de Kadernotitie 2026 zijn de volgende thema's benoemd als inhoudelijke onderwerpen van samenwerking: (in alfabetische volgorde):

1. Bekostiging en Financiering van OV	(expertgroep)
2. Betalen en Tarieven	(netwerk)
3. Collectief vervoeraanbod incl. BRT	(netwerk en onderdeel bredere programma-organisatie)
4. Concessiemanagement	(netwerk)
5. Doorstroming	(netwerk)
6. Duurzaam, ZE en circulair	(netwerk)
7. Flexvervoer	(netwerk)
8. Informatie Gestuurd Werken	(netwerk, programma in ontwikkeling)
9. Juridische Zaken	(expertgroep)
10. Knooppunten	(netwerk)
11. Publieke Mobiliteit	(integrerend ontwikkelprogramma)
12. Railvervoer (trein, tram, metro)	(netwerken)
13. Reisinformatie	(netwerk)
14. Sociale Veiligheid	(netwerk)
15. Toegankelijkheid	(netwerk)
16. Vanzelfsprekend OV voor reizigers	(integrerend ontwikkelprogramma)
17. Waarde en imago OV	(communicatie-programma)

Reflectie

Ook bij herbeschouwing bij het opstellen van deze begroting 2026 achten wij de samenwerking op al deze genoemde thema's waardevol voor de leden van Samenwerkingsverband DOVA. Tegelijk brengt samenwerken voor elke deelnemende partij ook 'samenwerkingskosten' met zich mee, zowel financieel, als qua inzet van medewerkers. In praktijk kunnen niet alle moederorganisaties even actief deelnemen in alle thema's, dan ontstaan meer expertise-achtige werkstructuren die desondanks naar ons gevoel wel degelijk waardevol zijn voor alle leden van Samenwerkingsverband DOVA.

Jaarlijks zien wij ook verschuivingen in aandacht. Vorig jaar signaleerden wij de groeiende aandacht voor betaalbaar OV binnen het thema 'betalen en tarieven', en de hernieuwde aandacht voor ZE-vervoer gegeven de netcongestie. Voor 2026 voorzien we daadwerkelijke stappen in de ontwikkelprogramma's 'Informatie Gestuurd Werken', 'Vanzelfsprekend OV voor Reizigers' en 'Waarde en imago van het OV'. Voor de eerste 2 programma zijn ook nieuwe begrotingsvoorstellen in de begroting opgenomen. Deze zijn een uitvloeisel van eerder gezamenlijk ingezette koers, maar krijgen nu een financiële vertaling in de begroting van Samenwerkingsverband DOVA. Daarbij speelt bijvoorbeeld ook een element van systematisch 'leren OV gebruiken' (want zelfs vanzelfsprekende services vragen altijd basisvaardigheden van gebruikers). Dit element van vanzelfsprekend OV voor reizigers gaat onderdeel vormen van de agenda van het netwerk reisinformatie en wellicht ook toegankelijkheid.

Verder merken we opnieuw op dat de thema-gewijze benadering steeds minder recht doet aan de meerdimensionale vraagstukken waar het collectief vervoer voor staat. Zo zijn de bovengenoemde thema's publieke mobiliteit, vanzelfsprekend OV voor reizigers, Informatie Gestuurd Werken en ook waarde en ook de (maatschappelijke) waarden en imago van het OV feitelijk eerder andere dimensies dan extra thema's. Wij kondigden in de Kadernotitie 2026 aan hier in het begrotingsproces 2026 dan wel in de Kadernotitie 2027 op terug te komen. Hiertoe is in hoofdstuk 3 een eerste figuur opgenomen. Dit betreft een zich ontwikkelende praatplaat. Bij de verdere ontwikkeling zullen we daarin ook aandacht geven aan nog weer andere dimensies om inhoud te geven aan de samenwerking op OV-gebied. Denk bijvoorbeeld aan het OV-voertuig als integrerend aandachtspunt (met de begroting 2025 vooralsnog opgehangen binnen het netwerk Toegankelijkheid), en 'OV leren gebruiken', waarvan we recent aan het OV-managersoverleg hebben voorgesteld deze programmalijn binnen het thema Vanzelfsprekend OV voor reizigers op te hangen binnen ons netwerk Reisinformatie.